

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка

Кафедра педагогіки та психології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Боднар М.Б.

2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА В ЛІТНІХ ОЗДОРОВЧИХ ТАБОРАХ

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 01 Освіта

спеціальність 014 Середня освіта (Фізична культура)

освітньо-професійна програма Середня освіта (Фізична культура)

Кременець – 2018

Кравець Л. М., Корнієнко С. М. Педагогічна практика в літніх оздоровчих таборах: робоча програма. Кременець: КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2018. – 12 с.

Розробник:

Кравець Л. М., завідувач кафедри педагогіки та психології, доцент, кандидат педагогічних наук.

Корнієнко С.М., доцент кафедри педагогіки та психології, кандидат педагогічних наук.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка.

Протокол № 1 від 30 серпня 2018 року.

Завідувач кафедри

Л. М. Кравець

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В ЛІТНІХ ОЗДОРОВЧИХ ТАБОРАХ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань: <u>01 Освіта/ Педагогіка</u> Спеціальність: <u>014 Середня освіта (Фізична культура)</u> Освітньо-професійна програма: Середня освіта (Фізична культура) Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Тип курсу: обов'язковий
Загальна кількість годин 90		Рік підготовки III
Тижневих годин (для денної форми навчання):		Семестр VIII
Практичні заняття: 4 год.		Практичні 20 год. Самостійна робота 70 год.
		Форма контролю: залік

Мета літньої педагогічної практики – розширити професійно-педагогічні знання практикантів та озброїти їх методикою виховної роботи з дітьми та підлітками в літній період у дитячих оздоровчих таборах, пришкільних майданчиках, в таборах праці та відпочинку. Включення студента у різні види культурно-дозвіллевої, організаційно-педагогічної та виховної роботи, що мають чітко сформульовані завдання і його активна позиція, сприяють успішному становленню майбутнього фахівця.

Бази практик – літні табори оздоровлення та відпочинку для дітей і підлітків; табори відпочинку для дітей та підлітків-інвалідів; табори відпочинку для дітей-сиріт; табори екологічного спрямування; табори оздоровлення та відпочинку підлітків з девіантною поведінкою тощо.

Завдання практики:

- визначати мету і завдання виховної роботи з дітьми в умовах оздоровчих таборів, пришкільних майданчиків, трудових об'єднань школярів;
- складати план роботи загону на табірну зміну, щоденний план роботи з урахуванням інтересів та індивідуальних особливостей дітей;
- співпрацювати з органами дитячого самоуправління в дитячих колективах;
- організувати і проводити різноманітні форми виховної роботи з дітьми в оздоровчих таборах;
- організувати колективну, групову та індивідуальну роботу; налагоджувати дружні відносини з вихованцями в специфічних табірних умовах;

- аналізувати досвід своєї педагогічної діяльності.

У результаті проходження педагогічної практики у літніх оздоровчих закладах у студента формуються такі компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК): здатність самостійно розв'язувати складні спеціалізовані завдання й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в закладах освіти середньої школи.

Загальні компетентності (ЗК):

Здатність до організаційної роботи, взаємодії в колективі, вміння враховувати психоемоційні особливості окремих осіб, зокрема, та колективу, загалом;

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

Здатність працювати в команді, виконувати роботу в групі під керівництвом лідера, мати навички, що демонструють здатність до врахування вимог трудової дисципліни і інтересів колективу;

Фахові (спеціальні) компетентності (СК):

Здатність формувати в учнів предметні компетентності з фізичного виховання, медико-біологічних та психологічних основ і технологій розвитку рухових умінь і навичок та фізичних якостей, санітарно-гігієнічних основ діяльності у сфері фізичної культури.

Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання у фізичному вихованні.

Здатність спілкуватися (першою) рідною мовою, правильно і логічно будувати своє усне й писемне мовлення;

Здатність здійснювати профілактику травматизму, забезпечувати охорону життя і здоров'я дітей.

Здатність самостійно проводити навчальні заняття з фізичної культури з дітьми шкільного віку та учнями в загальноосвітніх установах, освітніх закладах середньої та професійної освіти, позакласну спортивно-масову роботу з учнями.

Програмні результати навчання (ПРН):

Усвідомлює витоки і еволюцію формування теорії та методики фізичного виховання, медико-біологічні та психологічні основи і технологію фізичного виховання представників різних вікових груп, санітарно-гігієнічні основи діяльності у сфері фізичної культури і спорту.

Знає закони і принципи розучування рухових умінь і навичок, володіє теорією і методикою розвитку рухових умінь і навичок в базових видах рухової активності.

Знає основні теоретичні положення в галузі фізичної культури.

Знає вимоги до оформлення документації та основні закономірності побудови документів для здійснення навчального процесу в галузі фізичного виховання та спорту.

Знає основні закони природничо-наукових дисциплін у професійній діяльності, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності.

Спроможний розвивати педагогічну думку, методи педагогічного контролю і контролю якості навчання, актуальні дидактичні технології.

Здатний здійснювати організацію діяльності населення з використанням різних видів та форм рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя, зокрема, зі спортивного туризму й орієнтування за топографічними картами та іншими засобами навігації.

Здатний вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.

Здатний створювати рівноправний і справедливий клімат, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціально-культурного та економічного контексту

II. Основні напрями практичної роботи студентів

1. *Організаційно-педагогічна робота:* ознайомлення з усталеними традиціями загону і табору; формування загонів, ознайомлення зі складом загону, перевірка рівня підготовки дітей до виїзду та перебування в оздоровчому таборі; планування роботи на основі орієнтовного календарного плану роботи загону; робота з активом, з органами самоуправління в дитячому колективі, організація та проведення настановних зборів у дитячому колективі (збір-вогник «Будьмо знайомі», організаційний збір, збір-планування);

2. *Виховна робота:* пізнавальний напрямок роботи (розвиток пізнавальних інтересів, спостережливості у дітей, формування світогляду засобами пізнавальних подорожей, естафет, усних журналів, проведення дидактичних, сюжетно-рольових ігор тощо; формування національної самосвідомості, виховання в дітей та підлітків любові до рідного краю, до свого народу (інформування, конкурси, вивчення народних звичаїв та обрядів, фестивалів українських народних пісень, ігор, масовок, вогнищ); трудове виховання (самообслуговування, трудові десанти та операції, збір лікарських рослин, гіллячкового корму, збереження майна, бесіди про працю, про людей праці); моральне виховання дітей (бесіди, брейн-ринги про гуманізм, дружбу і товаришування, про культуру поведінки, діяльність постів доброти і милосердя); військово-патріотична, туристсько-краєзнавча робота, спортивна і оздоровчо-гігієнічна робота (туристичні походи, походи вихідного дня, походи по місцях бойової та трудової слави, пошукова робота, зустрічі з ветеранами війни, визволителями України, спортивні змагання, рухливі ігри, купання, дотримання і виконання режимних моментів, загартовування,);

3. *Натуралістична і природоохоронна робота та культурно-дозвіллева робота* (екскурсії в природу, виставки-конкурси «Витвори природи», бесіди про природу і раціональне використання її ресурсів, організація трудових десантів із озеленення території, діяльність «зелених», «голубих» патрулів та інше); організація художньо-творчої роботи, розвиток творчих здібностей

(конкурси малюнків, фестивалі читців, співаків, танцюристів, тіньовий та ляльковий театр, робота гуртків художньої самодіяльності).

Під час педагогічної практики у літніх оздоровчих таборах студенти беруть участь у виробничих нарадах, педагогічних радах, вивчають і аналізують досвід кращих педагогів-організаторів, вихователів, ведуть педагогічний щоденник, документацію студента-практиканта.

III. Практична робота (20 годин)

Форми роботи	К-сть годин
Нарада з питання підготовки до табірної збори	1
Консультація з питань підготовки до табірної збори із громадськими методистами. Надання методичних рекомендацій.	1
Розподіл доручень із сформованими загонами.	1
План проведення організаційно-методичного збору.	1
Оформлення оголошення про проведення збору.	1
Організація студентського прес-центру (газети, повідомлення).	1
Укомплектувати методичну літературу, наочні матеріали на допомогу студентам-практикантам.	1
Оформити залу до проведення збору.	1
Провести педагогічні практикуми.	12

IV. Самостійна робота студентів під час практики (70 год.)

№ з/п	Форми роботи	К-сть годин
1. Організаційно-педагогічна робота		
1.1	Зустріч дітей, знайомство з загonom, вожатими.	2
1.2.	Упорядкування житлових приміщень.	2
1.3.	Побудова плану-сітки роботи загону на зміну.	2
1.4.	Формування органів дитячого самоврядування.	2
1.5.	Ознайомлення дітей з режимом дня, правилами особистої гігієни та самообслуговування.	2
1.6.	Виготовлення символів загону.	2
2. Виховна робота		
2.1	Вивчення попереднього досвіду дітей, рівень їх умінь та навичок.	2
2.2	Розподіл доручень між членами загону.	6
2.3	Вивчення міжособистісних відносин в тимчасовому дитячому колективі.	6
2.4.	Проведення діагностики культури спілкування дітей у загоні.	4
2.5.	Проведення бесіди-ознайомлення з тимчасовим дитячим колективом.	2
2.6.	Залучення дітей до різних видів виховної діяльності.	14
3. Культурно-дозвілєва діяльність		
3.1	Проведення екскурсії по табору.	2
3.2.	Організація відпочинку, оздоровлення та дозвілля дітей.	30
	Всього	70год

V. Звітна документація педагогічної практики в літніх оздоровчих таборах

1. Характеристика студента-практиканта з оцінкою (готує старший вожатий, завіряє начальник табору). Відгук адміністрації з місця проходження практики, засвідчений печаткою та підписом керівника установи.
2. Звіт (схема додається). Завіряє старший вожатий, керівник установи.
3. Одну розробку проведеного виховного заходу (на вибір).
4. Один робочий куточок.
5. Одну сатиричну газету, оформлену під час чергування загону.
6. Планування роботи в загоні.
7. Особистий щоденний план педагога-організатора.
8. План-сітка загону.
9. Щоденник літньої педагогічної практики з аналізом роботи кожного дня, завірений начальником табору.
10. Індивідуальний план виховної роботи студента-практиканта на період літньої практики (із відмітками про виконання).

VI. Оцінювання літньої педагогічної практики

Види та форми контролю за роботою студентів під час практики

- поточний (відвідування керівником практики проведених заходів);
- підсумковий (оцінка за проходження практики);
- індивідуальний;
- груповий.

Методи контролю

- ведення щоденника практики з вказівкою термінів проведення виховних заходів;
- відвідування та аналіз студентами виховних заходів у таборі;
- ведення спостережень за вихованцями;
- відвідування заходів методистом, старшим вихователем та директором табору.

Розподіл балів, що присвоюються студентам

	Напрями роботи			Сума
	Виховна робота	Натуралістична, природоохоронна та культурно-дозвіллева робота	Організаційно-педагогічна робота	
Бали	40	40	20	100

Критерії оцінювання успішності студента-практиканта з педагогічної практики в літніх оздоровчих таборах

Рівні компетентності	Бали	Критерії оцінювання
Елементарний (репродуктивний)	FX	- провів виховний захід за готовим сценарієм;

		<ul style="list-style-type: none"> - у відгуку адміністрації табору відзначено про поверхневі знання форм та методів виховної роботи, вікових та індивідуальних особливостей дітей, невміння їх реалізовувати в практичній діяльності; - щоденник практики оформлений недбало.
Елементарний (репродуктивний)	Е	<ul style="list-style-type: none"> - провів виховний захід за типовим сценарієм; - щоденник оформлений без послідовного аналізу; - у відгуку адміністрації табору відзначено вміння планувати і реалізовувати заплановане у практичній діяльності. Разом і тим у роботі з дітьми потребував стимулювання, був байдужим до мотивації діяльності, відзначена слабка здатність приймати на себе керівництво.
	Д	<ul style="list-style-type: none"> - провів виховний захід за типовим сценарієм. Виготовив унаочнення, не залучаючи до роботи дітей загону; - щоденник практики оформлений відповідно вимог, але аналіз досліджень не відображає вміння організувати та зацікавлювати дитячий колектив; - у відгуку адміністрації табору описано про вміння планувати й аналізувати роботу, але відмічається байдужість до соціальних стосунків у дитячому колективі, низьку мотивацію діяльності, слабе розуміння дітей, низьку здатність до спостережливості.
Достатній (частково-пошуковий)	С	<ul style="list-style-type: none"> - організував дітей на самостійне проведення і підготовку виховного заходу, разом з дітьми брав участь у його підготовці і проведенні; - щоденник практики оформлений відповідно до поставлених вимог. Здійснений ґрунтовний аналіз основних періодів зміни; - у відгуку адміністрації табору зазначається наявність здібностей приймати на себе керівництво, здатність працювати з колективом; разом з тим відмічається слабе прогнозування можливих труднощів у взаємодії з дітьми.

	В	<ul style="list-style-type: none"> - організував та провів виховні заходи за власними сценаріями; - у щоденнику педагогічної практики ґрунтовно проаналізовані основні періоди табірної зміни. Самостійно обирав і застосовував методики педагогічної діагностики колективу, здійснював особистісно-орієнтовану виховну роботу; - у відгуку адміністрації табору зазначено, що стосунки з колегами по роботі та дітьми будував на основі оптимальних моделей педагогічного спілкування, організував конкурси, вікторини, рольові ігри, був активним учасником загально-табірних заходів, усвідомлював особисту відповідальність за життя та безпеку довірених дітей. Залучав дітей до участі в колективних творчих справах загону та табору.
Високий (дослідницький)	А	<ul style="list-style-type: none"> - організував загально-табірний виховний захід за власним сценарієм із залученням дітей та інших працівників табору; - у щоденнику практики узагальнив результати виховної діяльності на основі використаних методів і форм виховання; - у відгуку керівництва табору говориться про творче ставлення до виконання своїх професійних обов'язків, глибоку зацікавленість ступенем розвитку соціальних стосунків, здатність спостерігати та керувати дитячим колективом, приймати відповідальність, активність, ініціативність та творчість у проведенні колективних творчих справ й індивідуальній роботі з вихованцями.

VII. Зразки допоміжних матеріалів і документації практики

Елементи прикладної методики роботи літнього оздоровчого табору

1) Орієнтовна план-сітка роботи табору

1. Заїзд, знайомство з територією табору, його традиціями. Вечір знайомств.
2. Збір-знайомство з колективом вихователів. Гра «Ромашка». Дискотека.
3. Збір із планування. Ділова гра «Лідер», Вечір-гра «Два кораблі».
4. Урочисте відкриття табірної зміни. Вогнище. Вечір танців.
5. Робота гуртків. Конкурс «Алло, ми шукаємо таланти». Перегляд кінофільмів.
6. Відкриття малих олімпійських ігор, спортивна гра на місцевості «Пакет», Вечір туристичної пісні.
7. Спортивні змагання. Свято Нептуна. Дискотека.
8. Спортивні змагання. Конкурси на лісовій галявині.
9. Перегляд кінофільму. Закриття малих олімпійських ігор. Конкурс «Приємного апетиту». Інсценізація української народної казки.
10. Національно-патріотичне свято «Нашому роду нема переводу».
11. День іменинника. Лялькова вистава. Конкурс на кращу танцювальну пару.
12. Родинне свято. Зустріч з батьками. Дискотека.
13. Конкурс на асфальті. Свято «Подорож у країну ввічливості».
14. Свято квітів. Конкурс на кращу історію про квітку. Конкурс на кращу ікебану. Обирання королеви квіткового балу. Конкурс «Веселий експрес».
16. Клуб «Що? Де? Коли?» Майстерня мод. Танцювальний марафон.
17. Гра-справа «Місто веселих майстрів». Рейд «Тут і там ходить хлопчик Помагай».
18. День гумору. Свято «Веселий ярмарок». Перегляд кінофільму.
19. Заочна подорож країнами світу. Оздоровчий похід. Вечір ігор, загадок та скоромовок.
20. День казкових витівок. Конкурс телепередач.
21. Конкурс «Ну-мо, дівчата». Конкурс «Міс загону».
22. Конкурс «Ну-мо, хлопці». Свято «Козацькі забави». Дискотека.
23. Конкурс молодих поетів. Анкетування стосовно табірної сезону.

Прощальне вогнище.

Зразки оформлення документації педагогічної практики в літніх оздоровчих таборах

1) Орієнтовна схема звіту практиканта про роботу в літньому дитячому оздоровчому таборі

1. В якому оздоровчому таборі (іншому закладі) і ким працював? Скільки днів відпрацював?
2. Контингент дітей в загоні (кількість, вік, міські, сільські і т.п.).
3. Звіт проведеної практикантом роботи в таборі (робота в перші дні, підготовка до прийому дітей, прийом дітей, організація дитячого колективу, планування роботи).
4. Аналіз проведеної роботи з дітьми (по розділах плану виховної роботи).

5. Висновки і пропозиції щодо поліпшення підготовки до роботи в оздоровчих таборах.

6. Перелік матеріалів, які додаються до звіту.

Звіт підписується практикантом і затверджується старшим вожатим (керівником установи).

2) *Орієнтовна схема характеристики роботи практиканта в літніх оздоровчих таборах*

1. Упродовж якого часу (зміни) працював студент-практикант з дітьми у таборі.

2. Знання практикантом методів і форм роботи, уміння реалізувати їх в практичній діяльності.

3. Уміння планувати виховну роботу з дітьми. Виконання наміченого плану.

4. Підхід до дітей, уміння організувати дитячий колектив і зацікавити його.

5. Реалізація завдань виховної роботи, забезпечення дисципліни в загоні.

6. Дисциплінованість, організованість практиканта і ставлення його до роботи.

7. Недоліки в роботі практиканта.

8. Оцінка за практику.

Характеристику підписує і завіряє печаткою начальник табору.

3) *Характеристика тимчасового дитячого колективу*

1. Назва колективу.

2. Кількість членів колективу.

3. Розподіл за гендерною ознакою.

4. Середній вік учасників.

5. Аналіз основних ознак колективу (мета, спільна діяльність, органи самоврядування, рівень згуртованості колективу).

6. Взаємодія з вихователем.

7. Співпраця з іншими колективами.

8. Досягнення роботи з колективом.

9. Основні проблеми, з якими довелося зустрітися при роботі з тимчасовим колективом.

10. Висновки та пропозиції щодо подальшої роботи з організації тимчасового колективу.

VIII. Рекомендована література

1. Абдулина О. А. Педагогическая практика студентов. М. : Просвещение, 1989. 176 с.

2. Бартків О. С. Організація літньої педагогічної практики в літніх оздоровчих таборах. – Луцьк : ПрАТ «Волинська обласна друкарня», 2006. 98 с.

3. Бартків О. С. Дитяче літо в оздоровчому таборі: навчально-методичне видання. – Луцьк : ПрАТ «Волинська обласна друкарня», 2012. – 270 с.

4. Виховна робота в закладах освіти України: збірник нормативних документів та методичних рекомендацій з питань організації виховної роботи / МО України, ІСДО ; упоряд.: С. В. Кириленко, С. І. Кривонос. К. : ІСДО, 1995.

136 с.

5. Горбинко В. М. Концепція діяльності дитячого оздоровчого табору / В. М. Горбинко // Практична психологія та соціальна робота. 2005. № 6. С. 57-60.

6. Полякова Л. С. Руководство по проведению летней педагогической практики. Мн. : Белгосуниверситет, 1998. 216 с.

7. Стародубцева И. В. Организация работы в летнем детском оздоровительном комплексе «Алсу». Практична психологія та соціальна робота. 2005. № 6. С. 20-36.

8. Сысоева М. Е. Организация летнего отдыха детей: учеб.-метод. пособие. М.: ВЛАДОС, 1999. – 176 с.

9. Технологія виховної роботи в умовах табірної зміни: Теорія і практика. Київ : Грайлик, 1998. С. 69-74